

No més drets sense debers.
No més debers sense drets.
Els drets individuals son
imprescriptibles. illegisla-
bles é INOQUANTABLES. •
Legislar la Llibertat baix
pretext de garantirla, es co-
metre atentat contra ella. •
La llibertat propia acaba
allí hont comensa la lliber-
tat ajena. Es licit, doncs,
al individu fer tot lo que
no perjudiqui a un altre. •
L'embrutit milionari que
bata pretext de mentida
moralitat y à la sombra de
sas riquesas mal adquiri-
das persegueix à qui critica
sos vicis y la societat qu'els
consent, es un dels sers més
envilitx, degradats y despre-
ciables de la Naturalesa. •

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

LA TRAMONTANA
defensa els principis llibe-
rals més avançats, sense
mitificacions ni aplaudiments
de cap ensa, tant si es veu
perseguida per hipòcritas
farsants, com si sent l'aplau-
so de la gent verdadera-
ment honrada y digna. •
La TRAMONTANA en política
defensa sempre al més ad-
vançat contra el més reac-
cionari, y sosté la necessitat
d'una gran reforma social
que transformi el modo
de ser del productor, avuy
supeditat al capitalisme. •
La TRAMONTANA no està
afiliada à cap partit, servint
els interessos generals de la
llibertat sense compromisos
ni preocupacions de sectarí

La salut del poble
es la suprema llei

La TRAMONTANA es el periòdic qu'es publica en idioma català
més avançat en idees polítiques, religioses y d'economia social

El Treball es la
primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ -

Espanya, 1 pesseta trimestre. — Extranjer, 2
Las suscripciones se pagan per adelantat

ADMINISTRACIÓ: carrer de Ponent, n.º 1, 1.ª, BARCELONA

Pels pagos s'admeten libranças del Giro Mútuo, lletres de fàcil cobro
y sellos de 15 céntims. No s'admeten libranças especials de periòdics.

PREUS DE VENDA

Número solt, 5 céntims. — 30 exemplars, 1 pta.
Surx à lliam puntualment cada divendres

ELS TRAFEGOTS DE LA EMILIA

Mimant à un conservador
fa denteta al lliberal;
puix la Emilia, sens rubor,
ha recorrido su amor
toda la escala social.

PREPARATIUS

Ja estan convocadas las Cortes conservadoras para la nova legislatura...

Per ara, doncs, sembla que encara tenim conservadors per rato.

Prout els fusionistes, sobre tot la gent menuda del fusionisme, esta que bufa de qu'encara no hagi arribat el moment d'agafar la paella pel maneg...

En tant tots els demes partits politics, com si fessin alguna cosa, es preparen per lo qu'en diuen las batallas parlamentarias.

Aquella cansó de l'enfadós tantas vegadas repetida, tornará a cantarla un cop més nostres ilustradas eminencias.

De modo que ja pel poble la repetició de aquest espectacle no pod interessarli gens ni mica, tant per lo molt vist que ja el té com per lo bunyola que son els actors...

Convoquin las Cortes tant com vulguin els del torn pacífic, sigui en Cánovas o en Sagasta...

Arri allá al diable á fer vostras comedias: no us necessitem per res y us engegüem á dida, que ja ens heu estat prou fins ara.

Y llavors el poble haurá comensat á fer alguna cosa útil.

Y d'aquestas cosas el tot és el comensar.

Quan comensarem?

Tot és qüestió de la primera oportunitat que es presenti.

COM FAN L'EFFECTE

Un patibul per agarrar á dugas personas s'havia aixecat á Saragossa.

El crim era veraderament repugnant. Una dona casada y am familia, que no contenta amb enganyar al marit, es coque am son aymant pera assassinarlo, y busca un fetger, que pagan amb els diners de la víctima pera realisar el delict.

Agotats tots els recursos legals y confirmada la sentència, vingué el moment d'executarla.

cassos va resultar qu'el govern sols trobá mèrits pera aconsellar á la regent l'indult de la dona, és á dir, de la parricida.

Mes si aixís va semblarli bé al govern, no es conformá al mal modo d'entendre la justicia el poble aragóès, y creyent que de la causa s'havia indultat de la pena de mort al més culpable, per ser dona, y fanava á matar als que ho eran menys...

Mes ja se sab qu'el govern conservador no és menys tossut del qu'ho pugan ser els aragóesos saragóssans, y més tractante d'espectacles en que corri sang ó cruixeixin óssos...

Poc després d'esser posat en capella el diven-dres derrer els dos infelissos, va saberse la noticia á la plassa de vendre. Las verduleras iniciaren la manifestació contra tal acte...

En tant la multitud creixia, y lo que de primer eran peticions més ó menos energicas comensavan ja á degenerar en amenassas. El telegrafo funcionava entre Saragossa y Madrid com si fos dia d'elecciones.

L'energia en el demanar dels saragóssans havia obtingut l'evitar un dia de dol á l'heroica ciutat.

L'estalvi de l' aixecament del patibul ben guanyat s'el tenian.

Y ara entrém en un altre ordre de consideracions.

Donats els antecedents del partit conservador y la predilecció que desde el poder demostren sos prohoms pels espectacles forts y lo aficionats que son á enrobustir sempre el principi d'autoritat á tort y á dret...

Nosaltros creyem que no. En aquest segon indult el govern diguere que l'aconcellava á la regent per ser l'aniversari de la mort de D. Alfonso XII.

Per la metella conducta dels governants, doncs, pod aprendre el poble á fer peticions. Y á saber de quina manera fan l'efecte.

Tarrazoa 22 d'Novembre 1892.

Senyor dimoni gros: Li faig assaber que cada setmana em gasto cinc cèntims pera comprar el seu periodich, tenintlo de guardar desde el diumenge abans dels pocs qu'á casa meva em donan per puguerme divertir els dias de festa.

Ademés, aquest burges, entre el mitidia y el vespre, fa treballar aquests noys de mitja á una hora diaria més de lo que nosaltros feiem.

Ademés, aquest burges, entre el mitidia y el vespre, fa treballar aquests noys de mitja á una hora diaria més de lo que nosaltros feiem.

Seny res més que beneficiar, es despedes de vos UN ENGANADOR DE VILA

Manlleu 26 Novembre de 1892

Amig Director de la simpática TRAMONTANA: Faré quatre òcinc setmanas qu'els burgesos paletons y fusters van buscant un pretext per puguer despatxar an els ladrons de dits ramis...

Aquests obrers, pensante que tenim (com diuen alguns treballadors ignorants) un ajuntament liberal y fet pel poble, van fer una sollicitud per que obris obras publicas á fi de no morir de gana, y la resposta va ser de que ja farían alguna cosa...

Y no es penseu qu'el nostre liberal ajuntament no pugui ferho, no, perquè té en caixa de 8 á 10,000 duros, dels quals s'utilisa un fabricant fet de bon negoci.

Quan sarem votat aquest ajuntament, tots els obrers pensavan que Manlleu seria Xausa; però ha resultat que no han fet res, y que anar per las profesions y mantenir tot els mals d'abans.

El consums estan á un preu que no hi há cap més poble qu'els pagui, pel qual és de fet tot impossible la vida de l'obrer, cosa que se n'haurian de donar vergonya de sostenirlos y nosaltros de pagarlos.

En la majoria de las tendas, inclosos las d'alguns senyors concejals, donan to usas per llura, y el poble voldria qu' aixó s'acabés (com dimoni volien qu' aixó s'acabi si ells meteixos ho fan).

De llibertat en tenim molta, fins la de morinos de gana; però la llibertat més gran d'aquesta vila és qu' al mitj del dia, á la nit, en mitj de las taules del cafè, se juga am tot descaro, sense que l'arcebis y la benemerita digun res, aixó que se fan útils com unas taronjas.

Senyor Governador: si vol pendres la molestia de visitar nos, tot present cafe podrá jugar al moure.

Una pregunta al senyor arcebis: ¿se construirá ó no es construirá el cementiri civil? Home, fassiu per caritat. No veu qu' el dia qu'ens morim algun de la tripa girada ens hauran d'enterrar al cementi?

Digueu del seu amig en diferents guayó de no ensopegar amb els fulons fins el dia que s'els pugui aplicar una bona mansiuola.

UN XERRATX

GOIGS AL GLOBOSSIM SANT TUPÉ

Patró de la porra! Patró del turro! La gana ens aprata! Tinguem compassió!

A vos, que teniu tant brillio en sabé escallá el poder, us preguem tots fervorosos de que prompte l'escalau. Gloriosissim Sant Sagasta! Gloriosissim Sant Tupé! Mirau que ja s'ens rovellan las genivas y las dents!

Patró de la porra, etc

Vos sou el Diab. Sant patró, jeune
 que fieu el mal, que fieu el mal,
 començà la mala que la terra
 é s'entia i no pod gornar.
 Vos sou el Diab. Sant patró, jeune
 que fieu el mal, que fieu el mal,
 començà la mala que la terra
 é s'entia i no pod gornar.
 Vos sou el Diab. Sant patró, jeune
 que fieu el mal, que fieu el mal,
 començà la mala que la terra
 é s'entia i no pod gornar.

Patró de la porra, etc.

Oh, gloriós sant, home!
 Sant dels sants és tu mateix!
 No sentiu els cridis que atorden
 de tots els vostres... amigues?
 No sentiu com es demanen?
 Nostros badats no els sentien?
 Feu per tots un sacrifici.
 Feu que poguem anar tips.

Patró de la porra, etc.

Correu, gloriós Sant Mateu,
 no perdeu ni un sol minut;
 mireu a tots els que menjau;
 mireu les que estan moixats.
 Com s'alarcan com a lladres!
 Deuins tant sots un cop d'ull,
 Pensau que si un dia es tarda
 trobarem el morral vuyd.

Patró de la porra, etc.

Sant patró dels fusionistas,
 mireu de cap a peu;
 mireu nostras femonias;
 ja quasi no ens coneixem.
 Ja tots semblen raquetitos;
 sola tenim l'ou i la pell,
 i ens roncan de nit y dia,
 continuament, els budells.

Patró de la porra, etc.

Oh sí! Treyeunos la gana,
 que prou havem dejunat;
 acorreu la menadora
 abans no s'acabi el gra.
 O si no, si tardeu massa
 y aixís seguim dejunant,
 quan ens tocarà atiparnos...
 morirem tots enfrits.

Patró de la porra!

Patró del turó!

La gana ens apréta!

¿¿¿Tinguem compassió!!!

DOMINGO BARRERA

El dissapte de la setmana passada reberem la visita dels cinc companys calderers que foren condemnats pel consell de guerra quan la darrera huelga dels obrers d'estampats del pla de Barcelona.

Reberem amb molt gust la visita dels citats companys, tots joves, y, per lo tant, am la generositat propia de la joventut, no per lo que venian a donarnos las gracias per lo que haviam fet per ells, qu'allò y molt més entenem qu'era obligació nostra, sinó per haverlos vist animats a tots y confessarnos qu'ara més que may, després d'haver sufrert per la causa del treballador, estavan disposats a ajudar a la emancipació de la classe obrera.

Això ens ompli de goig, y varem estrenyre sa mà confiant en que, si venian dias de prova per la causa del treball, es probable qu'ens tornessin a trobar ó a necessitar els uns dels altres....

El diumenge a la nit varem llegir en un periòdic local la per nosaltros desconsoladora noticia de qu'els cinc obrers calderers condemnats pel consell de guerra havien anat a visitar al bisbe de Barcelona y al capità general de Catalunya, a l'objecte de donarlos las gracias per l'interés que s'havien pres pel seu indult.

Si això és cert, reneguem mil vegades de lo dit am motiu de l'honrosa visita que d'ells vam rebre en la nostra redacció.

Es hora ja de qu'entre la classe obrera no prevalgui la política del pasteleig, y venimnos a nosaltros a donar las gracias pels nostros esforços en son favor, sentir lo que varem sentir dels seus llavis, y anar després a fer lo meteix amb el bisbe y el general, és encendre un ciri a Déu y un altre al Diab, molt més tenint en compte que l'indult qu'els posà en llibertat no és degut a cap recomanació de ningú, sinó a una disposició general pera donarse llustro a l'actual monarquia espanyola.

Sols ens podem explicar aquestas visitas per un detall d'elles: Acompanyava als obrers indultats un tal Sr. Pamies, gaudul de professió

y de costums, representant saporós d'ofici, servidor rastreer de tots els poderosos; y un dels principals inductors, am permís y ajuda de la policia, de la miserable agressió a que van atreversar deu ó dotze personas contra el director d'aquet periòdic en moments en que no podia bellugarse de malalt.

Sols aixis ens podem explicar tals visitas. Els cinc joves foren engegats per un gat vell en l'art d'arrastrar el nom de la classe obrera pels peus dels poderosos. Com que no viu d'altra cosa!

Serveixi d'escarment aquesta ensopçada an els jotes calderers, y pensin qu'en las qüestions de treball, com en totas, no convé anar am malas companyias, quan menos per allò de que qui va amb un coix, al cap de l'any és lan coix com ell.

La bruticia de l'assumpto del canal de Panamá ha provocat a Fransa la cayguda del ministeri.

A Espanya no som tan afortunats. Allí una qüestió bruta fa caure els ministres. Aquí quasi sempre els politics es valen de las qüestions brutes pera aguantarse ó pera enflorar al poder.

Diferencia de forma en aprofitar la bruticia.

El primer Jurat qu'a Catalunya ha donat son veredicté en una causa d'impremta, ho ha fet conforme a un bon esperit liberal qu'es de celebrar.

Era el denunciat un periòdic de Sant Feliu de Guixols per un article titulat *Duda*, y el delicté, el de costum: escarni an els dogmas catòlics, qu'és lo que ja fa un quant temps s'estila perseguir per la caritat qu'el clero interposa a favor dels escriptors.

Va celebrarse en Agost darrer la vista en l'Audiencia de Girona devant de Jurats, defensat al processat nostre particular amic el senyor Vallés y Ribot, y després d'un brillant informe el Jurat donà veredicté d'inclupabilitat, si bé contestà si a dugas de las tres preguntas formuladas. Mes com el primer no era ja determinant de tenirse d'absoldre a l'acusat, el tribunal de dret, a petició fiscal, no es conformà amb el veredicté, y va passar la causa a vista de nou Jurat.

La setmana passada tingué llog la segona vista, defensat al processat el Sr. Laporta, jove advocat de gran pervindre, y després de son informe, y el resum del president del tribunal, es formularen las tres següents preguntas:

Primera: *¿Hafael Piñol Maimó es culpable de haber publicado un artículo titulado Duda en el número doce del periódico titulado El Siglo XX, que se publicó el día nueve del mes de Agosto del año setimo en la villa de San Feliu de Guixols, cuyo artículo, que figura inserto en la primera columna de la segunda página del citado periódico, contiene los párrafos que a la letra dicen: «Si la fisiología, cuando menos, demostraba la posibilidad de que la mujer pudiera concebir sin obra de varón, el caso estaba ya resuelto. O bien que María, antes de la pubertad, a los ocho años por ejemplo, hubiese dado a luz a Cristo; mas aguardar que María llegase a la pubertad y casada con José, ya lo veo más oscuro?»*

Segunda: *¿Las frases y conceptos que contienen los dos párrafos de la pregunta anterior, transcritos, y an dirigidos a María Santísima y a su esposo San José?*

Tercera: *¿Las referidas frases y conceptos fueron emitidos por la imprenta?*

Després de no gayre llarga deliberació, el Jurat donà veredicté contestant NO a totas tres preguntas, am las quals el processat tingué de quedar absolt per arriba, per abajo, per delante y per detrás, perquè el Jurat digué que no era culpable, qu'allò no anava dirigit a ningú del cel, y fins que no hi havia hagut publicació per medi de la impremta, lo qual succeheix segons la lley quan s'han tret sis exemplars de l'establiment en que s'imprimeix el periòdic.

Y això passa amb el Jurat de la levítica Girona, lo qual, fa creure fundadissimamente que no passarà menos en la liberal Barcelona quan el Jurat entenguin en causas d'impremta, qu'ens sembla serà aviat y nosaltros els primers en fer de cap de turc pels clericals.

Entretant, aplaudim sincerament a un Jurat qu'aixís dona veredictes en qüestions politics, y felicitem als nostros amigs els advocats senyor Vallés y Ribot y Sr. Laporta per aquest notable triomf en el primer Jurat qu'a Catalunya ha entés en causa incoada per suposat delicté d'impremta.

Quan arribi aquet número a mans dels nostros lectors ja s'haurà celebrat el consell de guerra de Jerez pera jutjar als anarquistas de l'algarada del dia 8 de Janer, si bé no es tindrà encara coneixement de la sentència recayguda.

El fiscal demana penas, desde vuyt anys a cadena perpetua, per uns vinticinco processats, y l'absolució pels demés.

La figura més interessant que té de jutjarse en aquest consell és la de Salvoyecha, que, essent pres a Cadix quan aquells tristos aconteixements de Jerez, es acusat d'autor d'ells per inducció y de cómplice y de que se jo quantas cosas més, demanantli el fiscal dotze anys de presió.

Salvoyecha, ja ho havem dit varias vegadas, fa molta por a la burguesia andalus, que, naturalment, s'aprofitarà de tot lo que pugui pera ferlo perdre.

La setmana entrant podrém parlar de la sentència, que suposém serà ja pública.

En Castelar ara vol fernos felissos am l'adopció del *presupost de la pau*, que li diu ell....

Si, sí: deixeu lo fer, y veurem com torna a l'any 73 entregant l'exercit als generals més reaccionaris pera que fassin el *presupost d'en pau* amb excusas d'en Pere.

O siga mantant la llibertat am la capa de la república.

En Canalejas, un altro republicà renegat, no vol res de *presupost de pau*, y es declara partidari a tot drap d'un furis militarisme.

Aquet *flario* porta intencions de reemplassar an en Sagasta, y com sab que sempre espasas son trunfos en el jog monàrquic, procura estar bé am las espasas.

En això està tot el seu patriotisme y l'amor que sent per l'exercit.

Un cas com un cabàs va passar l'altro dia en l'Audiencia d'aquesta ciutat, amb el nostre amic Sr. Salas Anton.

Anava aquet senyor a exercir l'honorò càrreg de jurat, y, apoyantse en la lley y en las sevas ideas no catòlicas, va demanar no prestar el jurament agenollat ni devant dels Evangelis y un Santristo, sinó devant del president, com prevé un article de la lley del Jurat.

Lley, m'has dit! El president el cominà a ferho a la catòlica de totas maneras, va multarlo an el segon avis y va amenassarlo am processarlo si insistia en lo vulgar jurar com els demés.

Pera evitarse un *empaperament*, el Sr. Salas Anton va obehir, propantse de la violencia de qu'era objecte.

En virtut d'aquest atropell al dret del ciutadà per tot un senyor president d'un tribunal, prou se n'han fienat d'exclamacions y la premsa s'ha ocupat d'aquest abús d'autoritat, mes ja veuràn com el multat y atropellat ben multat y atropellat quedarà, y qui tinga pa sec qu'és fassi sospa.

La lley a Espanya ja fa temps que no és més que la *garantia del qui va a sobre en contra del qui va a sota*, y com en aquell instant es tractava senzillament d'un Sr. Salas Anton y d'un president de sala de l'Audiencia de Barcelona, que, per més advocat y coneixedor de la lley que fos el primer, estava en aquell acte a sota del segon, ja està dit tot.

Els párrafos de la lley en que s'apoyava el Sr. Salas Anton, que son de l'article 58 de la lley de Jurats, diuen lo següent:

«Los jurados, acercándose de dos en dos a la mesa del presidente, sobre la que estará colocado un Crucifijo, y delante de él abiertos los Evangelios, se arrodillarán, y después de poner sobre estos la mano derecha, contestarán en alta y clara voz: *Lo juro.*»

«Si alguno de los jurados manifestase que por razón de sus creencias no podía prestar el juramento con los dichos artículos del párrafo anterior, se colocará de pie delante del Presidente, y responderá asimismo con alta y clara voz a su pregunta, diciendo: *Lo juro.*»

Doncs a pesar de dir això la lley, el Sr. Salas Anton, de grat ó per forza, va tenir d'agenollarse y jurar pel Deu catòlic y pels evangelis.

Ara feu un nus a la cua a la lley y a la justicia de tal modo practicadas.

Ja en Nocedal ha deixat las patrias llars de la terra catalana, dirigintse a Valencia.

També allí els seus correligionaris en absolutisme, els carlins, es preparan a ferli unos

quantas ovcacions per l'estil de las rebudas á Barcelona.

Celebrarém que ho fassin fort y que duri. Tot aixó no es més que feyna que s'estalvia en els lliberals.

A conseqüència del indult de Saragossa també s'ha indultat un altre infelís qu'à Lleyda ja havia entrat en capella.

L'actitut dels saragossans, doncs, ha evitat dos espectacles dolorosos.

¡Be pels que van xiular an en Cánovas!

Acaba de constituirse en aquesta ciutat una Societat d'operaris Fendistas, am l'objecte de procurar millorar las condicions de tots els obrers qu'es dedican á l'art culinari y cambrens.

El seu domicili social está establert en el carrer de l'Olm, n.º 10 pis 1.º, y ens pregan salutem en el seu nom á las demés colectivitats obreras, invitantils á entendres amb ella pels efectes de la solidaritat, dirigintse al secretari, J. Sastre Oliveras, en la citada direcció.

La societat El Progrés del ram d'ebanisteria es reunirà demà dissapte en assemblea general en el carrer de Ferlandina, n.º 20, pis 1.º, á las 9 de la nit, suplicant l'assistencia á tothom, perquè, sent de gran interés els acords qu'es tenen de pendre, es procurarà quedi ja aprobat am caràcter d'executiu tot lo qu'es resolgui.

La Societat Autònoma de Dónas celebrarà reunió general ordinària el pròxim diumenge, 4 de Desembre, á las 4 de la tarde, en el seu local social, carrer de Ferlandina, 20, pis 1.º, interessant l'assistencia de todas las associadas.

S'ens suplica l'inserció de la següent carta:

Barcelona 27 Novembre 1892. Amig Lluís: Lo que us dig á continuació, passa en un taller de lents de Viena situat en la Gran Via, de Josep Pujol germans.

Encare que jo no hi treballo actualment, ho sé per alguns treballadors qu'em mereixen enter crèdit, sense lo qu'ets meus s'ia han vist. Admets, em veig instat per un dever social á manifestarli els actes de certs homes qu'es diuen revolucionaris y demócratas, servint sols d'instrument al burges, quan vol supeditar an els treballadors del seu taller.

Det senyor es va valdre de la debilitat d'aquets homes per arastrar á la majoria á fundar una subscripció formada á fi de socorre an els qu'estiguin malalts, á modo y gust del burges.

Però ara pregunto: ¿per qué quan algun treballador pren mal no li passa ni un centim? Molts industrials que no predican la protecció an els seus obrers, quan aquets tenen una desgracia els hi passen la setmana y els hi pagan el metge y las medicinas. (No és just qu'un treballador, quan pren mal fent ric á un home, aquest el socorri y pagui els gastos qu'ocasioni sa malaltia? Quan aixis ho fassi el Sr. Pujol y desistessi del projecte tant repugnant com despreciatiu de la semi-casca de morts de Tarrassa, em convencere de que es lo que voi demostrar, estalviantme el tenir d'escriure. De lo contrari, miraré de sapiguer lo que fa y del modo qu'es porta, per ferho public á la classe treballadora.

UN QÜE NO VOL SER esclau

COM AHIR

Com ahir torna l'aucella á entonar sos cants d'amor; com ahir la papallona roba el perfum d'una flor; com ahir entre el boscatge s'os de l'aymant lo jurar; com ahir el gall anuncia el jorn que va á comensar; com ahir la tendre ubaga sa flayre també ha donat; com ahir... la senya iliana regna en nostra capital.

FRANCESC TORRES

La moralisadora societat de pares de La Fulla deixa sentir la seva omnipotencia entre els treballadors de La Trasatlántica, cosa que no estranyará á ningú, perquè ja se sab que de aquelles oficinas surt la materia prima fullosa que determina todas las carrinlonadas dels escrofullosos.

Es el cas qu'el jesuïta pare Goberna, que no sabem si per lo que té de pare forma també part de La Fulla, s'ha posat á fer uns sermons á la parroquia de Can Miquel del Port de la Barceloneta, cosa qu'ens té molt sense cuyda-

do ni ens importaria si am motiu d'ells no se exercís una tirania micua contra els obrers ocupats an el port en la càrrega y descàrrega dels barcos de La Trasatlántica, obligantlos á anar á sentir an aquell pare, baix pena de veures despaxats en son treball.

Fan molt bé els fullosos trasatlántics en aburrir y perseguir aixis á tothom.

D'aquet modo es va omplint la mesura... ¡Y ay del dia que vessi!

Els burgesos manyans d'obras, de Barcelona, am la mala intenció de cantar un tragala an els seus obrers per haver perdut una huelga farà cosa de dos anys, han vulgut ressucitar la antiga costum, ja en desús feya molt temps, de fer festa per sant Eloy, que quan era xic era nov.

Si tenen aquet capritxo els burgesos manyans, enhorabona... si abonessin el jornal an els seus obrers; però aixó d'obligarlos á fer festa per un sant en que no creuen, es exercir coacció sobre las sevas conciencias, y las coacions estan penadas per la llei... si las fa el peix petit contra el gros.

A conseqüència, doncs, d'obligar, el dijous d'aquesta setmana, á fer festa, els burgesos manyans, an els seus obrers, per ser aquet dia sant Eloy, els operaris manyans van reunirse dimecres al vespre en el Saló del Sigle, Rambla de Catalunya, protestant de la coacció de qu'eran objecte, que no sembla sinó qu'els seus burgesos s'hagin ficat á la societat de La Fulla.

La reunió va veures bastant concorreguda, y els burgesos manyans y sant Eloy van quedar tots plegats á l'altura de noys qu'els coresponia.

De com van perseguirse las ideas anticlericals á Espanya n'és bona mostra el següent fet qu'acaba de passar á Valencia.

Feya la seva entrada en la ciutat del Turia el nou arquebisbe am tot l'aparatu qu'el ritual ó la liturgia (no estig gayre fort en aquestas matemàrfejas) ó no se què ordenan, y uns vehins d'un dels carrers per ahont tenia de passar la comitiva van colocal en un drap el següent letrero al balcó:

¡es á iba descalzo, haraposo y hambriento. ¡Comparad!

Veure aixó els clericals y las atrocitats de Valencia y agafarlos el ball de Sant Victor y ganas de mossegar, tot fou hu.

Per primera providencia van disparar contra aquella casa, qu'era la redacció del periódic La Bandera Federal, una aixam de policia am la santa missió d'endursen á tot bitxo que allí es trobés, realisant l'hassanya d'endursen vintiu presoners, que foren portats al govern civil y després al jutjat, quedan tots empaperats y tentint de sortir de la garjola baix fiança.

Ara diguinme en quin pais son y què significa aixó de processar á tothom qu'es trobi dins d'una casa no més perquè an el balcó hi ha un rètol que diu que Jesús era pobre.

¿Será qüestió d'assegurar que Cristo era una especie de marquès de Comillas d'aquel temps, am Trasatlántica y tot, pera no ferir la susceptibilitat dels perseguidors católicos qu'ara s'estilan?

Per la pròxima diada de la Concepció es farán grans festes religiosas militars, per alló de que s'ha declarat patrona de l'infanteria á la Purissima celestial senyora citada.

Després de las funcions religiosas es farà també un gran tiberi.

No sé si será abans ó després, ó si en funcions misticas ó profanas; però suposo que tampoc deuré faltarhi la parrada.

Tractantse de la patrona...

Ni que Godall, de la provincia de Tarragona, fos al Congo, tindria un arcalde que tirés més al dret en fer us y abus de la seva autoritat.

Perquè tenen en el poble uns missionistas d'aquets tant carcamals que no saben dir més que tonterias y ximpleras, mana el Borrego godallés tancar todas las botigas, y en particular tavernas y cafes, á l'hora d'escoltar com barbarisan aquells pobrets.

Am tanta gent de justicia com hi ha á Espanya, ¿no hi ha qui ensenyi l'abecé de la llei an aquest arcalde silvestre?

XARADA

Animal és ma primera, nom de dona tres segona, animal Au quart tercera y la total nom de dona.

PAU GIBÓ Y B

TERS DE SILABAS

Sustituir els punts per lletres de modo que llegidas vertical y horizontalment diguin: primera ratlla, obci, segona, nom de dona, tercera, carrera.

C. BARRERA Y CABOOL

GEROGLIFIC

P 1892 1893 Y
|| ELS M 1892
AAAAA

BERNABÉ LLORENS

SOLUCIONS

À LAS CABORIAS DEL NÚMERO DERRER

Xarada: Ra-mo-na. Legerifis numeric: Ll, Os, Lleó, Rosa, Resar, Rosella, Orella, S, Llan, Ail, A. Trenca-clasas: Los pobres de Madrid. Geroçlífico: Per grans los gegants.

La semana entrant sortirà

Almanac de LA TRAMONTANA

PERA L'ANY 1893

ANY XL

CALENDARI LLIUREPENSADOR

dedicat als pares de LA FULLA i a tots els escroperseguidors de LLIBERTAT catalans.

Collecció de treballs de tota mena per lo més aixierit dels esquiats de clatell.

Dos magnífics cromos á la cuberta, representant l'un La Tramontana y La Fulla, y l'altre, ideal d'un milionari tisc, trasatlántic y escrofullido.

Quatre fotografias á las dos planas centrals, emenyant un curs gràfic de SOCROLOGIA POPULAR á l'alcanta del poble.

Y una unió de gravats intercalats en el text, tot fet pels principals artistas barcelonins.

Com de costum, nostre incomparabile Almanac sols valdrá

UN RAL

Poden espavillarse els corresponals á fer pedidos, que no els succeheixi com amb el número extraordinari de Colón, que á lo millor es quedaren sense.

Qui no asseu res en contra, també com de costum, se li enviará igual número d'Almanacs que de Tramontana, amb el ben entés de que no s'admeten retorns.

Cal, doncs, dir per acabar:

¡A espavillarse tocan!

per qui vulgui

L'Almanac de LA TRAMONTANA

La semana entrant, totio més tart, amb el meteia corruu en que s'envia La Tramontana, es rebirà nostre Almanac.